

Kariyer Eğitimi ve Kariyer Planlama Farkındalığının Spor Endüstrisi İçin Önemi

The Importance of Career Education and Career Planning Awareness for the Sports Industry

Zühal YURTSIZOĞLU¹, Oğuzhan GÜL²

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas
• yurtsiz@gmail.com • ORCID > 0000-0003-2887-1222

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas
• ogulsivas@gmail.com • ORCID > 0000-0001-8048-6140

Makale Bilgisi/Article Information

Makale Türü/Article Types: Araştırma Makalesi/Research Article

Geliş Tarihi/Received: 10 Mayıs/May 2023

Kabul Tarihi/Accepted: 12 Haziran/June 2023

Yıl/Year: 2023 | **Cilt-Volume:** 42 | **Sayı-Issue:** 1 | **Sayfa/Pages:** 431-468

Atıf/Cite as: Yurtsızoğlu, Z, Gül, O. "Kariyer Eğitimi ve Kariyer Planlama Farkındalığının Spor Endüstrisi İçin Önemi
The Importance of Career Education and Career Planning Awareness for the Sports Industry"
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Ondokuz Mayıs University Journal of Faculty of Education,
42(1), June 2023: 431-468.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Zühal YURTSIZOĞLU

Etik Kurul Beyanı/Ethics Committee Approv: "Araştırma için Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bilimsel
Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 30.04.2023 tarihli ve 290366 karar sayısı ile etik kurul izni alınmıştır."

KARİYER EĞİTİMİ VE KARİYER PLANLAMA FARKINDALIĞININ SPOR ENDÜSTRİSİ İÇİN ÖNEMİ

ÖZ

Spor endüstrisi içinde işletmelerin büyümesi, gelişmesi ve rekabet ortamı içinde ayakta kalabilmesi; kar oranları, verimlilik düzeyleri gibi ekonomik çıktıların sonucundan önemli oranda etkilenir. Fakat bu çıktıların spor işletmesi için olumlu olması işletme çalışanlarının yeterlilikleri, bilgi düzeyleri ve çalışma performanslarının iyi oluşuyla yakından ilgilidir. Eğitim aldıkları dönemde kariyer planlarını doğru yapmış ve kariyer gelişimlerine katkı sunan eğitimler almış bireylerin, yaptıkları işte daha başarılı olmaları beklenir. Çalışanın başarısı işletmenin başarısına doğrudan yansır. Bu araştırmada, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde eğitim gören öğrencilerin kariyerleri ile ilgili farkındalıkları, kariyer seçimlerinde net hedefleri, yetenekleri ve meslekleri ile ilgili inançları, almış oldukları eğitimin yeterliliği ve mesleki seçimlerinin doğruluğu ile ilgili düşüncelerinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmada “Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, spor endüstrisine insan gücü kaynağı sağlayan spor bilimleri fakültelerinde eğitim gören öğrencilerin kariyer planlama farkındalık ortalamaları yüksek bulunmuş, sınıf ve bölüm değişkeni açısından farklılıklar tespit edilmiştir. Çalışmanın büyüyen bir endüstri olan spor endüstrisi işletmelerine elaman seçiminde yol gösterici olacağı, ayrıca spor bilimleri fakültelerine kariyer farkındalığı yaratacak ders ve eğitimler verilmesi hususunda ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Kariyer planlama, Fakülte, Öğrenci, Spor Endüstrisi.

THE IMPORTANCE OF CAREER EDUCATION AND CAREER PLANNING AWARENESS FOR THE SPORTS INDUSTRY

ABSTRACT

The growth and development of businesses within the sports industry and their survival in a competitive environment; Profit rates are significantly affected by the outcome of economic outputs such as productivity levels. However, the fact that these outputs are positive for the sports business is closely related to the qualifications, knowledge levels and working performance of the employees of the business. Individuals who have made their career plans correctly and who have received training that contribute to their career development are expected to be more successful in their work. The success of the employee is directly reflected in the suc-

cess of the business. In this study, it was aimed to investigate the awareness of the students studying at Sivas Cumhuriyet University Faculty of Sport Sciences about their careers, their clear goals in career choices, their beliefs about their abilities and professions, the adequacy of the education they received and the correctness of their professional choices. “Career Planning Scale of Students Studying in Sports Sciences” was used in the study. As a result of the study, the career planning awareness averages of the students studying in the faculties of sports sciences, which provide manpower to the sports industry, were found to be high, and differences were determined in terms of class and department variables. It is thought that the study will guide sports industry enterprises, which is a growing industry, in the selection of personnel, and will also shed light on the provision of courses and trainings that will create career awareness for sports science faculties.

Keywords: Education, Career Planning, Faculty, Student, Sports Industry.

GİRİŞ

Kariyer planlarını doğru zamanda, doğru tercihlerle yapmış bireylerin sektörde istihdamı spor endüstrisi içinde yer alan işletmelerin daha etkin ve verimli çalışmasında önemli rol oynar. Spor yöneticileri, antrenörler, beden eğitimi ve spor öğretmenleri, menajerler ve spor endüstrisinde istihdam edilen diğer tüm bireylerin uzmanlıkları, yetenekleri ve kariyer planları, işletmelerin başarı, verimlilik ve kar oranlarının artmasında etkili olabilmektedir. Bu nedenle spor işletmeleri, çalışanlarını işe alırken kariyerinde iyi olan insanlarla çalışmak isterler. Hangi sektör olursa olsun tüm işletmeler işleri doğru yapan insanlara ihtiyaç duyar. Eğitimi alırken mesleki geleceğini planlayabilmiş olan bireyler, tüm sektörlerde hem işletmeler hem de toplum için çok kıymetlidir.

Bireyler doğru ve isabetli kariyer planlarını daha az baskı ve stres altında oldukları ve ekonomik olarak çok yüksek sorumluluklarının olmadığı dönemlerde yapabilirse geleceğe daha sağlam adımlarla başlayabilirler. Mesleki anlamda bilinçli başlangıçlar endüstri içindeki firmalar, genel ekonomi ve ülkenin spor alanındaki başarıları açısından önem arz etmektedir. Kariyer planlaması ve yönetimiyle ilgili farkındalıklar son yıllarda tüm ülke için önem arz etmiş olup Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kariyer ofisleri kurulmuş ve 2020 yılından itibaren üniversitelerin tüm bölümlerinin birinci sınıflarına kariyer planlaması dersi konulması önerilmiştir (Özmen vd., 2023). Türkiye’de pek çok üniversitede müfredat kapsamına kariyer planlaması dersi alınarak, öğrencilerin eğitimlerinin ilk yılından itibaren meslekleriyle ilgili farkındalıklarının yolu açılmaya çalışılmıştır.

Gelecekte iş yaşamı içinde kimlerin başarılı olabileceğini yüzde yüz kestirmek zor olsa da iş ve meslek hayatına farkındalıklarla başlayan, kariyer planlamalarını üniversite yıllarında yapan insanların iş yaşamında da başarılı olma olasılığının diğerlerine göre daha yüksek olduğunu düşünmek yanlış olmaz. Çünkü bireyler üniversite döneminde yapmış oldukları kariyer planları ile yeteneklerinin ve eksikliklerinin farkına varma şansı yakalar. Bu farkındalıkla öğrencinin alacağı eğitim mesleki eksiklikleri giderirken, olumlu yönlerinin de gelişmesine katkı sunar. Böylece birey iş ararken ya da mesleki tercihler yaparken, gelişigüzel iş aramak yerine yapabileceği en iyi işe yönelme fırsatı yakalayabilir.

Kariyeri ile ilgili belirli bir bilinç düzeyinde olan kişi, mesleğinde kendisini destekleyecek planlamalar yaparak geleceğe daha sağlam adımlarla yürüme şansı yakalar. İyi bir kariyer planlamasıyla işiyle ilgili farkındalıkları gelişir (Uğur, 2003; Bingöl ve Gündoğdu, 2020). Çalıştığı kurum ve işletmeye en iyi nasıl katkı sunacağını farkında olan birey, verimliliğini en yükseğe çıkararak çalışırken, işletmenin de verimliliğini arttırarak genel ekonomiye de katkı sunmuş olur.

Kariyer planlaması genel olarak meslek ve işi için çizilen yolculukta nasıl bir istikamet izleneceğinin ön görüsüdür. Hangi mesleği seçeceğinizden, mesleğinizde hangi vasıflara sahip olacağınıza kadar yapılan tüm programlar başarının anahtarı ve kariyerin planıdır. Bu nedenle meslek hayatı başlamadan önce kariyer planlamalarını yapmak önemlidir. Spor bilimleri fakültelerinde eğitim alan bireyler de endüstriye önemli katkılar sunabilmek için ilgi, ihtiyaç ve hedeflerine göre kariyer planlarını oluşturmalıdır. Bu anlamda spor endüstrisi içinde yer alacak olan bireylerin yetiştirildiği spor bilimleri fakültelerinde kariyer planlarını iyi ve doğru yapmış öğrencilerin, mesleki hedeflerini öğrenciyken belirlemiş olması ve mesleğinde farkındalıklarının eğitim öğretim sırasında oluşturulması spor endüstri için önemlidir. Bu çalışma ileride spor endüstrisi içinde üretimde yer alacak olan spor yöneticileri, antrenörler ve beden eğitimi öğretmenlerinin kariyer planları ile ilgili farkındalıklarını araştırmak amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi spor bilimleri fakültesinde eğitim gören öğrencilerin kariyer planlamaları konusundaki farkındalıklarını ve mesleklerine bakış açılarını ortaya koyması amaçlanmıştır. Araştırmanın spor endüstrisi içinde yer alacak olan tüm çalışanlara ve aynı zamanda spor bilimleri fakültelerine yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Spor Endüstrisinde Kariyer Planlaması

Meslek seçimi insanların yaşamlarında önem arz eden önemli konulardan biridir. Meslekle ilgili bir alana yönelme bireyin hayatında okul yıllarından başlamaktadır. Ortaöğretim yıllarından itibaren istikamet belirlenip, lise yıllarıyla birlikte belli bir alanda uzmanlaşmak hem kişinin kariyer gelişimi için hem de yaşamın

pek çok alanında ortaya çıkacak gelişim ve değişiklikler için önem arz eder. Çizilen bu istikamet hayatın ilerleyen sürecinde, kişinin nasıl bir yaşam kuracağına, yaşamını kimlerle sürdüreceğine dair bir yöneliştir. Bu nedenle hızla büyüyen toplumlarda, kariyer kararı, meslek seçimi, gelecek için çok önemlidir (Duru vd., 2020).

Bireylerin hayatları boyunca, yaptıkları iş ve meslekleriyle ilgili bütün deneyimlerini kariyer kapsamında değerlendirmek mümkündür (De Cenzo ve Robins, 1996). Aynı zamanda kariyer çalışma süresi boyunca kişilerin bir meslek dalında sürekli şekilde adım adım ilerlemesi ve bu ilerlemeler sırasında beceriler edinip, deneyimler kazanması şeklinde de ifade edilebilir (Bayraktaroğlu, 2006: 137). Literatürde kavramsal olarak yapılan bu tanımların pek çoğu iş yaşamı ve devamında mesleki olarak edinilmiş ilerlemeleri ve tüm tecrübeleri kapsamaktadır (Aytaç, 2005). Kişiler için kariyer planlamasının ilk ve en önemli basamağı kariyerle ilgili hedef belirlemek ve kariyere karar verme basamağıdır. Kariyerle ilgili yapılan seçimler bireyin hayatında çok uzun süre etkili olacağı ve kariyer tercihleri doğrultusunda hayatlarını sürdürecekları için bu basamak oldukça önemlidir (Becker, 1960). Kariyer gelişimi süreç olarak durağan değildir, sürekli ve yinelenen bir süreçtir. Kişiler kariyer gelişimi sürecinde amaçladıkları kariyere ulaşmak için bulunduğu çevreyi, çalışma alanını iyi analiz edip, güçlü ve zayıf yönlerini değerlendirmeli, bu doğrultuda kendisine gerçekçi hedefler oluşturarak, vizyonunu ifade edebilmeli ve kariyer planlarını geliştirmelidir (Donner ve Wheeler, 2001).

Kariyer tercihi kişinin tüm yaşamını etkilediği için, iyi yapılmış kariyer planları bireyler için çok önemlidir. Kariyer planlaması kariyer ile ilgili hedeflerin belirlenmesiyle başlar ve kariyerle ilgili süreçlerin analizi, çalışma yaşamı ile ilgili koşulların belirlenmesi gibi uzunca bir zaman dilimini kapsar (Dinçer vd., 2013). Kişiler kariyer tercihlerini yaparken ihtiyaç ve istekleri ile ilgili bir alanı belirler ve yeteneklerini bu belirlediği alanla en ideal şekilde birleştirerek kariyer seçimini ve planlarını yapar. Yapılan bu seçim ve planlamalar sonucunda birey hem işinde yüksek bir verimlilikle çalışırken hem de yaptığı işten tatmin olur. Bu tatmin nedeniyle kişi kendisini değerli hisseder ve bulunduğu örgüte de, çalıştığı işyerine de değer kattığı düşüncesiyle çalışma performansı yükselir (Barutçugil, 2004). Kariyer planlamalarında iki esas yaklaşım vardır. Bunlar örgütsel yaklaşım ve bireysel yaklaşımdır. Bireysel yaklaşım, kişinin kendi karakter yapısına uygun yöntemleri belirlemesidir. Bu yöntemler belirlenirken birey birçok faktörden etkilenebilmektedir. Örgütsel yaklaşım ise, kariyerle ilgili bireyin yaptığı planlamalarda kişisel eğilimlerin ve kişisel hedeflerin, örgütün hedefleri ile birleştirilme çabalarını ve amacını içerir (Kozak ve Dalkıranoglu, 2013).

Basın, eğitim, turizm, tekstil gibi pek çok alanı içinde barındıran bir alan olarak spor sektörü, ekonomik anlamda dikkatleri üzerine çekmektedir. Sektör hem büyüklüğü hem de yeni istihdam alanları yaratması açısından ekonomi içinde kilit bir sektör haline dönüşmüştür. Sporda ekonomik ve ticari anlamda ortaya çıkan

gelişmeler, Avrupa'da önemli değişimlere neden olmuş, işsizlikle mücadelede spor sektörü yeni iş alanları yarattığı için son yıllarda desteklenmeye başlamıştır (Mumcu vd., 2019). Spor endüstrisinin büyümesi ve birçok ülkede önemli bir ekonomik sektör haline gelmesi ile bu endüstri içindeki meslek alanları çeşitlenmiştir. Yeni spor dallarının gelişimi ile yeni meslekler ortaya çıkmıştır. Sektördeki büyüklüğe işletmeler kayıtsız kalmamış ve küçük kasabalarda dahi mal ve hizmet üreten pek çok işletme spor endüstrisi içinde yerini almıştır. İşletmelerin sayısındaki bu artışla birlikte, endüstrinin içinde açılan yeni istihdam alanları, bireylerin kariyer tercihlerinde ve eğitim süresince kariyer planlamalarında önemli rol oynamıştır.

Spor endüstrisi; amatör ve profesyonel takımları içinde barındıran, büyük spor organizasyonları, ligler ve aktiviteleri içine alan, spor kuruluşlarının yönetildiği, spor kulüplerinin şirket haline dönüştüğü büyük bir endüstri olarak ekonominin içindedir (Taşkın ve Eren, 2016). Bu büyük endüstri içinde barındırdığı istihdam alanları ve kariyer alternatifleri ile spor bilimlerinde eğitim alan öğrenciler için gitgide cezbedici bir alan haline dönüşmüştür. Spor sektörünün içinde antrenörlük, spor yöneticisi, beden eğitimi ve spor öğretmenliğinden, spor avukatlığı, spor gazeteciliğine kadar çok farklı istihdam alanları öğrenciler için cazip olmaya devam etmektedir. Spor endüstrisi içinde sağlıklı yaşam ve fitness alanlarının ve spor işletmelerinin yaygınlaşmasıyla bu endüstri; doktorlar, diyetisyenler, hemşireler, masörler, fizyoterapist ve diğer sağlık çalışanları için de büyük bir istihdam alanı haline dönüşmüştür. Ayrıca endüstri içinde yer alan kitle iletişim araçları, spor gazeteciliği ve spor haberciliği ve spor televizyonu alanı için de istihdam yaratmıştır. Bunun yanında sektörde tekstil, spor ürünleri ve pazarlama alanı ile ilgili devasa bir bölüm vardır. Bu bölüm bile tek başına dünya genelinde büyük bir istihdam açığını kapayacak niteliktedir. Yüksek öğrenimde eğitim kurumu olarak bakıldığında üniversite düzeyinde spor bilimleri fakülteleri ve beden eğitimi ve spor yükseköğrenim kurumları bu alanlarda spesifik eğitim veren iki eğitim kurumudur. Bu bölümlerde eğitim gören üniversite öğrencilerinin endüstri içinde var olan bu meslek alanlarını bilip tanımaları kariyer planlamalarını bu farkındalıklarıyla yapmaları, bireyin kendi gelişimine ayrıca spor endüstrisine dolayısıyla da ülke ekonomisine büyük katkı sunacaktır. Tüm bu nedenlerden dolayı, bu araştırmada, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde eğitim gören öğrencilerin kariyerleri ile ilgili farkındalıkları, kariyer seçimlerinde net hedefleri, yetenekleri ve meslekleri ile ilgili inançları, almış oldukları eğitimin yeterliliği ve mesleki seçimlerinin doğruluğu ile ilgili düşüncelerinin araştırılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde eğitim gören bireylerin kariyer planlamaları konusundaki farkındalık ve mesleklerine bakış açılarını ortaya koymak amacıyla, anket çalışması yapılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmada evren olarak Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri seçilmiştir. Araştırmanın verileri Şubat 2023 ile Mart 2023 tarihleri arasında kolayda örneklem yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Veriler toplanırken yüz yüze anket formu uygulanmış, çalışmaya gönüllü olan bireyler alınmıştır. Evren büyüklüğü hesaplanırken %95 güven aralığında ve 0,050 hata payı dikkate alınmıştır. Böylelikle 384 kişilik bir evreni temsil eden kişi sayısının 193 olduğu hesaplanmıştır (<https://sporbilimleri.cumhuriyet.edu.tr/4045-okuyan-ogrenci-dagilimi>). Ayrıca kullanılan ölçekte 23 madde olduğu için madde sayısının 5 katı örneklem için yeterli bulunmuştur ($23 \times 5 = 115$ kişi). Bu çalışmada ise 195 kişi evrenden rastgele/tesadüfi seçilerek evreni temsil etme oranı elde edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada spor bilimleri öğrencilerinin kariyer planlama süreçleriyle ilgili durumlarını tespit etmek amacıyla, Yavuz-Eroğlu ve Eroğlu (2020) tarafından geliştirilen "Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçeği (KPÖ)" kullanılmıştır. Bu ölçme aracı, 23 maddeden oluşmakta ve 5 alt boyuta ayrılmaktadır. Alt boyutları ise; Kariyer Farkındalığı (1,4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 15), Mesleki Farkındalık (12, 13, 14, 17), Kariyere Yönelik İnanç (20, 21, 22, 23), Seçimin Doğruluğu (2, 3, 6) ve Eğitimin Yeterliliği (16, 18, 19) şeklindedir. Ölçeğin Likert kodlaması orijinalinde olduğu gibi "1= Hiç katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Kararsızım, 4= Katılıyorum, 5= Tamamen Katılıyorum" şeklinde yapılmıştır. Kariyer planlama farkındalığı likert puanlamasına dikkat edilerek hesaplanmıştır. Bu doğrultuda 1-2,5 arası düşük kariyer farkındalığı, 2,51-3,5 arası orta düzey kariyer planlaması farkındalığı 3,51-5 arası ise yüksek kariyer farkındalığı olarak kabul edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada, IBM SPSS 25 programı kullanılarak değişkenlerin yüzde (%), frekans ve ortalama değerleri gibi tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Ayrıca, verilerinin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için alt boyutlarının

çarpıklık-baskıklık testleri yapılmıştır. Bu testlerin sonuçları, değerlerin -1,5 ile +1,5 arasında yer aldığını göstermiştir. Bu nedenle, verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmiş (Tabachnick ve Fidell, 2007) ve parametrik analiz yöntemleri kullanılmıştır (Yule ve Kendall, 1949: 204; Mardia, 1970: 528; Fleishman, 1978: 521-532; Luo, 2011). Bu analiz yöntemleri, bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü varyans (ANOVA) analizleridir.

Geçerlik, Güvenirlik

Araştırmada kullanılan “Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçeği (KPÖ)” ölçeğinin güvenilirliği ve geçerliliği incelenmiştir. Analiz sonucunda, Cronbach Alpha katsayısı 0,937 olarak bulunmuş, yüksek düzeyde güvenilirlik göstermiştir (Tablo 2).

Etik Kurul İzin Bilgileri

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur.

Etik Değerlendirmeyi Yapan Kurul Adı: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Araştırma Önerisi Etik Değerlendirme Kurulu

Etik Değerlendirme Kararının Tarihi: 30.04.2023

Etik Değerlendirme Belgesi Sayı Numarası: 290366

BULGULAR

Bu bölümde katılımcılar ile ilgili demografik ve kişisel bilgiler ve katılımcıların kariyer planlama ölçeğine vermiş olduğu yanıtlara göre oluşturulan bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Demografik ve Kişisel Özellikleri

	Değişkenler	n	f
Cinsiyet	Kadın	86	44,1
	Erkek	109	55,9
Yaş	18-20 yaş	106	54,4
	21-23 yaş	81	41,5
	24 yaş ve üzeri	8	4,1

Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	44	22,6
	Antrenörlük Eğitimi	70	35,9
	Spor Yöneticiliği	81	41,5
Gelir	1000 TL ve altı	118	60,5
	1001-2000 TL	42	21,5
	2001-3000 TL	16	8,2
	3001 TL ve üzeri	19	9,7
Sınıf	1. sınıf	96	49,2
	2. sınıf	40	20,5
	3. sınıf	28	14,4
	4. sınıf	31	15,9
Toplam= 195			

Tablo 1'e bakıldığında, araştırmaya katılan öğrencilerin %55,9'unun erkek, %44,1'inin kadın olduğu görülmektedir. Yine Araştırmaya katılan öğrencilerin %54,4'lük bölümü 18-20 yaş aralığındadır. Öte yandan %41,5'i spor yöneticiliği bölümünde, %35,9'u antrenörlük eğitimi bölümünde ve %22,6'sı ise beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde eğitim görmektedir. Diğer taraftan öğrencilerin %60,5'inin 1000 TL ve altı gelire sahip olduğu belirlenmiştir. Son olarak, öğrencilerin %49,2'sinin ise 1. Sınıfta eğitim-öğretime devam ettikleri görülmüştür.

Tablo 2. "Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçeği (Kpö)" Cronbach's Alpha Katsayısı, Basıklık ve Çarpıklık Değerleri

Değişkenler	Madde Sayısı	\bar{X}	S.s.	Cronbach Alpha Katsayısı (α)	Kurtosis (Basıklık)	Skewness (Çarpıklık)
Kariyer Farkındalığı	9	4,24	0,55	0,872	-0,067	-0,543
Mesleki Farkındalık	4	4,15	0,70	0,879	1,712	-0,940
Kariyere Yönelik İnanç	4	4,28	0,64	0,812	0,267	-0,787
Seçimin Doğruluğu	3	3,93	0,74	0,815	0,350	-0,489
Eğitimin Yeterliliği	3	3,66	0,87	0,746	-0,172	-0,358
KPÖ Cronbach Alpha (α)= 0,937 KPÖ Ort.: 4,05						

Spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçeğinden elde edilen bulgulara bakıldığında, ölçeğin alt boyutlarının Cronbach Alpha Katsayısı değerlerinin sırası ile Kariyer farkındalığı 0,872, Mesleki farkındalık 0,879, Kariyere yönelik inanç 0,812, Seçimin doğruluğu 0,815, Eğitimin yeterliliği 0,746 ve ölçeğin tümünün ise 0,937 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle

verilerin güvenilirlik katsayısının yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Yine ölçekten elde edilen çarpıklık-basıklık değerlerinin de $\pm 1,5$ aralığında yer aldığı görülmektedir.

Tablo 3. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırması

Ölçek Alt Boyutları	Değişken	Değişken Türü	n	\bar{X}	S.s.	t	p
Kariyer Farkındalığı		Kadın	86	4,20	0,49	-0,870	0,385
		Erkek	109	4,27	0,60		
Mesleki Farkındalık		Kadın	86	4,06	0,75	-1,557	0,121
		Erkek	109	4,22	0,65		
Kariyere Yönelik İnanç	Cinsiyet	Kadın	86	4,29	0,63	0,254	0,800
		Erkek	109	3,89	0,76		
Seçimin Doğruluğu		Kadın	86	3,98	0,72	0,756	0,451
		Erkek	109	3,89	0,76		
Eğitimin Yeterliliği		Kadın	86	3,63	0,82	0,165	0,606
		Erkek	109	3,69	0,91		

Tablo 3'e göre, cinsiyet değişkeni açısından Kariyer farkındalığı_(t=-0,870; p=0,385), Mesleki farkındalık_(t=-1,557; p=0,121), Kariyere yönelik inanç_(t=0,254; p=0,800), Seçimin doğruluğu_(t=0,756; p=0,451) ve Eğitimin yeterliliği_(t=0,165; p=0,606), alt boyutlarında kadın ile erkek öğrencilerin arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 4. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Bölüm Değişkenine Göre Karşılaştırması

Ölçek Alt Boyutları	Değişken	Değişken Türü	n	\bar{X}	S.s.	F	p
Kariyer Farkındalığı		Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	44	4,27	0,58	0,897	0,409
		Antrenörlük Eğitimi	70	4,29	0,58		
		Spor Yöneticiliği	81	4,17	0,52		
Mesleki Farkındalık	Bölüm	*Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	44	4,33	0,63	5,191	0,006* c<a,b
		^bAntrenörlük Eğitimi	70	4,26	0,72		
		^cSpor Yöneticiliği	81	3,97	0,68		
Kariyere Yönelik İnanç		Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	44	4,35	0,55	1,964	0,143
		Antrenörlük Eğitimi	70	4,36	0,67		
		Spor Yöneticiliği	81	4,17	0,65		
Seçimin Doğruluğu		*Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	44	4,06	0,65	4,874	0,009* c<a,b
		^bAntrenörlük Eğitimi	70	4,07	0,77		
		^cSpor Yöneticiliği	81	3,74	0,73		
Eğitimin Yeterliliği		Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	44	3,82	0,76	2,609	0,076
		Antrenörlük Eğitimi	70	3,76	0,92		
		Spor Yöneticiliği	81	3,50	0,86		

Tablo 4'te görüldüğü üzere bölüm değişkeni açısından Kariyer farkındalığı ($F=0,897$; $p=0,409$), Kariyere yönelik inanç ($F=1,964$; $p=0,143$) ve Eğitimin yeterliliği ($t=2,609$; $p=0,076$) alt boyutlarında öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık bulunamazken Mesleki farkındalık ($F=5,191$; $p=0,006$) ve Seçimin doğruluğu ($t=4,874$; $p=0,009$) alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Mesleki farkındalık ve Seçimin doğruluğu alt boyutlarında Spor Yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin puan ortalamalarının hem Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerden hem de Antrenörlük Eğitimi bölümünde okuyan öğrencilerden daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 5. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Aylık Gelir Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırması

Ölçek Alt Boyutları	Değişken	Değişken Türü	n	\bar{X}	S.s.	F	p
Kariyer Farkındalığı		1000 TL ve altı	118	4,19	0,54	1,798	0,149
		1001-2000 TL	42	4,28	0,54		
		2001-3000 TL	16	4,18	0,63		
		3001 TL ve üzeri	19	4,49	0,54		
Mesleki Farkındalık		1000 TL ve altı	118	4,13	0,63	1,057	0,369
		1001-2000 TL	42	4,08	0,84		
		2001-3000 TL	16	4,17	0,80		
		3001 TL ve üzeri	19	4,42	0,66		
Kariyere Yönelik İnanç	Gelir	1000 TL ve altı	118	4,26	0,62	0,826	0,481
		1001-2000 TL	42	4,20	0,68		
		2001-3000 TL	16	4,45	0,62		
		3001 TL ve üzeri	19	4,40	0,67		
Seçimin Doğruluğu		1000 TL ve altı	118	3,93	0,70	0,977	0,405
		1001-2000 TL	42	3,86	0,83		
		2001-3000 TL	16	3,83	0,76		
		3001 TL ve üzeri	19	4,19	0,80		
Eğitimin Yeterliliği		1000 TL ve altı	118	3,63	0,87	1,776	0,153
		1001-2000 TL	42	3,52	0,95		
		2001-3000 TL	16	3,95	0,64		
		3001 TL ve üzeri	19	3,96	0,82		

Tablo 5'te ya bakıldığında, gelir durumu değişkeni açısından Kariyer farkındalığı_(F=1,798; p=0,149), Mesleki farkındalık_(F=1,057; p=0,369), Kariyere yönelik inanç_(F=0,826; p=0,481),

Seçimin doğruluğu_(t=0,977; p=0,405) ve Eğitimin yeterliliği_(t=1,776; p=0,153), alt boyutlarında öğrencilerin gelir durumu grupları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo 6. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Sınıf Değişkenine Göre Karşılaştırması

Ölçek Alt Boyutları	Değişken	Değişken Türü	n	\bar{X}	S.s.	F	p
Kariyer Farkındalığı		a1. sınıf	96	4,29	0,54	1,760	0,156
		b2. sınıf	40	4,20	0,51		
		c3. sınıf	28	4,32	0,50		
		d4. sınıf	31	4,05	0,66		
Mesleki Farkındalık		a1. sınıf	96	4,22	0,58	3,627	0,014* d<a,c
		b2. sınıf	40	4,13	0,66		
		c3. sınıf	28	4,33	0,57		
		d4. sınıf	31	3,80	0,04		
Kariyere Yönelik İnanç	Sınıf	a1. sınıf	96	4,42	0,57	5,581	0,001* a>d
		b2. sınıf	40	4,26	0,60		
		c3. sınıf	28	4,25	0,60		
		d4. sınıf	31	3,90	0,76		
Seçimin Doğruluğu		a1. sınıf	96	4,03	0,69	4,874	0,003* d<a,c
		b2. sınıf	40	3,84	0,62		
		c3. sınıf	28	4,16	0,71		
		d4. sınıf	31	3,53	0,91		
Eğitimin Yeterliliği		a1. sınıf	96	3,77	0,75	3,848	0,011* d<a,c
		b2. sınıf	40	3,60	0,84		
		c3. sınıf	28	3,86	0,82		
		d4. sınıf	31	3,22	0,15		

Tablo 6'da görüldüğü üzere sınıf değişkeni açısından Kariyer farkındalığı_(F=1,760; p=0,156) anlamlı bir farklılık bulunamazken; Mesleki farkındalık_(F=3,627; p=0,014) Kari-

yere yönelik inanç^(F=5,581; p=0,001), Seçimin doğruluğu^(t=4,874; p=0,003) ve Eğitimin yeterliliği^(t=3,848; p=0,011) alt boyutlarında öğrenciler arasında sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Mesleki farkındalık, Seçimin doğruluğu ve Eğitimin Yeterliliği alt boyutlarında 4. Sınıfta okuyan öğrencilerin puan ortalamalarının 1 ve 3. sınıfta okuyan öğrencilerden daha düşüktür. Kariyere yönelik inanç alt boyutunda ise 1. sınıfta okuyan öğrencilerin puan ortalamasının 4. sınıfta okuyan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA

Bu çalışmaya katılan öğrencilerin demografik dağılımlarına ilişkin verilere bakıldığında, erkeklerin %55,9'unu oluşturduğu yine bu öğrencilerin %54,4'ünün 18-20 yaş aralığında yer aldığı görülmektedir. Ayrıca, katılımcıların %41,5'inin Spor Yöneticiliği bölümünde okuduğu, %60,5'inin aylık gelirinin 1000 TL ve altı olduğu ve %49,2'sinin de 1. sınıf düzeyinde eğitim seviyesine sahip olduğu belirlenmiştir (Tablo 1). Bu bilgilere ek olarak, Kariyer Planlama Ölçeğinin (KPÖ) tüm alt boyutlarında ortalamaların yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 2). Kariyerleri ile ilgili yapılan seçimin doğruluğu ve almış oldukları eğitimin kariyerleri üzerindeki etki ve yeterliliklerinin oransal olarak ortalamalarının diğerlerine göre daha düşük olduğu bulunmuştur.

Araştırmada ortalamalar ile ilgili genel olarak yüksek bulunan sonuçlar çalışmaya alınan öğrencilerin kariyer farkındalıklarının yüksek olduğunu, spor endüstrisi içinde görev alacak olan bireylerin meslekleriyle ilgili olumlu duygulara sahip olduğunu ifade etmektedir. Kılıç ve diğerleri (2020) tarafından yapılan çalışmada kullanılan ölçeğin alt boyut ortalamalarını 3,12 üstünde yüksek bulmuşlardır. Ayrıca çalışmalarında, erkek öğrencilerin kariyer geleceğine ilişkin görüşlerin ortalaması kadın öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Benzer bir şekilde, Büyükyılmaz ve diğerleri (2016), öğrencilerin kariyer planlama algısına dayalı olarak yaptıkları çalışmada, kariyer uyum algısının en yüksek ortalamaya sahip olduğunu tespit etmişlerdir. Yapılan bu araştırmada, erkek ve kadın öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Bu ortalamalara bakıldığında, erkek öğrencilerin kadın öğrencilerden ölçek alt boyut ortalamalarının göreceli olarak daha yüksek olduğu anlaşılmıştır (Büyükyılmaz vd., 2016). Yapılan bu araştırmada, erkek ve kadın öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir. Ancak ortalamalara bakıldığında erkek öğrencilerin, kariyer farkındalığı, mesleki farkındalık, eğitimin yeterliliği alt boyutlarında ortalamaları kadın katılımcılardan göreceli daha yüksek bulunurken, kariyere yönelik İnanç ve seçimin doğruluğu alt boyutlarında kadın katılımcıların ortalamaları göreceli olarak daha yüksek bulunmuştur (Tablo 3). Bu durum erkek öğrencilerin aldıkları eğitimin ileride yapacakları meslekleri için yeterli olduğu dü-

şüncesinden kaynaklanmış olabilir. Kadın öğrencilerin ise hayallerinde yer edinen meslekleri seçtiklerini düşündürmektedir.

Literatür çalışmaları incelendiğinde, genel olarak benzerlik ve farklılık gösteren çalışmalar olduğu tespit edilmiştir. Bazı çalışmalarda erkek öğrencilerin puan ortalamalarının daha yüksek olduğu, bazı çalışmalarda ise kadın öğrencilerin kariyer planlamalarından elde edilen ortalamaların daha yüksek olduğu görülmüştür. Ertekin (2020)'in yapmış olduğu çalışmada cinsiyet değişkeni açısından Kariyer Farkındalığı Ölçeğinin mesleki bilinç ve mesleki öz güven alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit etmiştir. Bu farklılığa göre, erkek öğrencilerin ortalamalarının kadın öğrencilerden daha yüksek olduğunu bulmuştur. Diğer taraftan Yılmaz ve Caz (2022)'in yapmış oldukları çalışmada cinsiyet değişkeni açısından KPÖ Eğitim Yeterliliği alt boyutunda anlamlı farklılık tespit etmişlerdir. Bu farklılığa göre, kadın öğrencilerin ortalamalarının erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Öte yandan Güldü ve Kart (2017) yapmış oldukları çalışmada, kadınların hedef belirleme ve plan oluşturma konusunda erkeklere göre daha yüksek bir seviyede olduklarını bulmuştur. Ancak, diğer araştırmalar kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha olumlu kariyer beklentilerine sahip olduğunu göstermektedir (Tosun ve Güntaş, 2018; Pişkin, 2011; Taşlıyan vd., 2011; Gül vd., 2019; Gürdoğan ve Atabey, 2016; Coetzee ve Harry, 2015). Ayrıca kadınların kariyerleriyle ilgili verdikleri kararların etkisinde daha fazla kaldıkları ve karar vermek için erkeklere göre dört yıl daha uzun süre beklediklerini tespit etmişlerdir (Howe ve Ives, 2001).

Bölüm değişkeni açısından Kariyer farkındalığı_(F=,897; p=,409) Kariyere yönelik inanç_(F=1,964; p=,143) ve Eğitimin yeterliliği_(t=2,609; p=0,076) alt boyutlarında öğrencilerin arasında anlamlı bir farklılık bulunamazken Mesleki farkındalık_(F=5,191; p=,006) ve Seçimin doğruluğu_(t=4,874; p=,009) alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Mesleki farkındalık ve seçimin doğruluğu alt boyutlarında spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin puan ortalamalarının hem beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerden hem de antrenörlük eğitimi bölümünde okuyan öğrencilerden daha düşük bulunmuştur (Tablo 4). Güner ve Hacıcaferoğlu (2022) kariyer ile ilgili yapmış oldukları çalışmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Diğer taraftan Bozyiğit ve Gökbaraz (2020), Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bölüm seçimleri ile “kariyer belirsizliği ve bilgi eksikliği” alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulmuşlardır. Buna göre, spor yöneticiliği öğrencileri, diğer bölümlerdeki öğrencilere kıyasla “kariyer belirsizliği ve bilgi eksikliği” boyutunda daha yüksek kariyer stresi yaşamaktadırlar. Durna (2006) okul türüne göre stres düzeyinin farklılaşabileceğini ortaya koymuştur. Ayrıca, Yılmaz (2019) da “kariyer belirsizliği” ve “iş bulma baskısı” alt boyutlarında okulöncesi öğretmen adaylarının beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarına kıyasla daha yüksek puanlar aldığını belirtmektedir. Diğer taraftan Yılmaz ve Caz (2022)'in yapmış oldukları çalışmada spor Yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin antrenörlük eğitimi ile

beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler arasında mesleki farkındalık alt boyutunda anlamlı bir farklılık tespit etmişlerdir. Tespit ettikleri bu farklılık, spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin aleyhinedir. Ertekin (2020), bölüm değişkeni açısından KPÖ mesleki bilinç alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulmuştur. Buna göre, antrenörlük eğitimi bölümünde okuyan öğrencilerin ortalamalarının, hem spor yöneticiliği hem de rekreasyon bölümünde okuyan öğrencilerden da yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tespit edilen sonuç bu çalışmayı destekler niteliktedir. Çakto ve Görgüt (2019) tarafından yapılan araştırmaya göre, spor bilimleri fakültelerinde okuyan öğrencilerin pekçoğunun akademik kariyer yapmak, kendilerini geliştirmek, eğitmen veya sporcu olmak gibi amaçları olduğundan, amaçlı bir şekilde spor eğitimi veren kurumlara yöneldiklerini belirtmişlerdir. Ancak amaçsız bir şekilde bu alana yönelen öğrencilerin ise ya tesadüfi bir şekilde ya da aile, antrenör ve çevrelerinin yönlendirmesi sonucu bu alanda eğitim almaya karar verdikleri belirtilmektedir. Bu durumlar kariyer farkındalığını olumsuz etkileyebilmektedir.

Gelir durumu değişkeni açısından Kariyer farkındalığı_(F=1,798; p=0,149), Mesleki farkındalık_(F=1,057; p=0,369), Kariyere yönelik inanç_(F=0,826; p=0,481), Seçimin doğruluğu_(t=0,977; p=0,405) ve Eğitimin yeterliliği_(t=1,776; p=0,153) alt boyutlarında öğrencilerin gelir durumu grupları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (Tablo 5). Literatür incelendiğinde benzerlik gösteren çalışmalara rastlanmıştır. Kılıç ve diğerleri (2020) de çalışmalarında gelir durumu değişkeni açısından anlamlı farklılık tespit etmişlerdir. Aynı şekilde Büyükyılmaz ve diğerleri (2016) öğrencilerin gelir durumlarının, kariyer planlamasını üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Buradan hareketle çalışmanın bulgularının literatürle tutarlılık gösterdiği söylenebilir. Aslında gelir durumunun kariyer planlaması açısından önemli bir değişken olduğunu düşünmekteyiz. Çünkü öğrenciler kariyerlerini planlarken seçecekleri mesleğin gelir düzeylerine önem vermektedirler. Bu bilgiler ışığında, gelir durumu değişkeni açısından anlamlı farklılık tespit edilmemesinin nedeni, ölçeğin tüm alt boyutlarda genel olarak ortalamaların hem yüksek olması, hem de birbirlerine çok yakın ortalamalar nedeniyle farklılık çıkmamış olabilir.

Sınıf değişkeni açısından Kariyer farkındalığı_(F=1,760; p=,156) anlamlı bir farklılık bulunamazken Mesleki farkındalık_(F=3,627; p=,014), Kariyere yönelik inanç_(F=5,581; p=,001), Seçimin doğruluğu_(t=4,874; p=,003) ve Eğitimin yeterliliği_(t=3,848; p=,011) alt boyutlarında öğrencilerin sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Mesleki farkındalık, seçimin doğruluğu ve eğitimin yeterliliği alt boyutlarında 4. sınıfta okuyan öğrencilerin puan ortalamaların 1 ve 3. sınıfta okuyan öğrencilerden daha düşük olduğu, kariyere yönelik inanç alt boyutunda ise 1. sınıfta okuyan öğrencilerin puan ortalamasının 4. sınıfta okuyan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülmüştür (Tablo 6). Güner ve Hacıcaferoğlu (2022) yapmış oldukları çalışmada mesleki kariyer farkındalık ölçeği alt boyutlarında anlamlı bir farklılık bulamazlarken tüm boyutlardaki ortalamaların sınıf düzeylerinde en düşük 3,56

olarak tespit ettikleri görülmüştür. Bu durum üniversiteler arasında dersler ile ilgili müfredat farklılığından kaynaklanmış olabilir. Ayrıca farklılığa öğrencilerin kariyerle ilgili almış oldukları eğitim ve kurslar etki etmiş olabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmada öğrencilerin kariyer farkındalık ortalamaları genel olarak yüksek bulunmuştur. Spor endüstrisine işgücü sağlayan spor bilimleri fakültelerinde eğitim alan öğrencilerin kariyer farkındalıklarının yüksek oluşu spor sektörü için önemlidir. Bu farkındalığı taşıyan öğrenciler, eğitim alırken eksiklerinin farkında olacak ve bu yönde kendilerini yenileme refleksi gösterebileceklerdir. Bu reflekslerle federasyonlar, kulüpler, özel spor işletmeleriyle, daha öğrenci iken irtibatla olup bir taraftan kendilerini yetiştirirken, diğer taraftan da ileride yapacakları mesleklerde istihdam edildikleri sektörün büyüüp gelişmesini katkı sağlayacaklardır. Bu nedenle, üniversiteler bünyesindeki kariyer ofisleri ve fakülte genelindeki kariyer planlama derslerinde spor bilimleri öğrencilerine mesleklerinin inceliklerini ve gereklerini hatırlatacak şekilde eğitim planlamaları yapılmalıdır.

Çalışmada bölüm bazında, spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin mesleki farkındalık ortalamaları ve seçimlerinin doğruluğuna olan inanç ortalamaları diğer iki bölüm öğrencilerinden düşüktür. Bu nedenle öğrencileri, kariyerinde ünlü olan sporcu, antrenör, beden eğitimi öğretmeni ve spor yöneticileriyle sıkça bir araya getirmek, öğrencilerin bu kişilerin bilgi, beceri ve deneyimlerinden faydalanarak kendi yol öykülerini oluşturmalarına kapı açabilecektir. Fakülte öğrencileri içinde özellikle spor yöneticiliği bölümü öğrencileri için meslek tanıtım günleri yapılarak, alanlarıyla ilgili işlerde farkındalıklar yaratmak, öğrencilerin geleceğe dönük kaygılarını azaltılıp, bilmedikleri mesleklerle tanışma şansı yakalamalarını sağlayabilir. Bu uygulamalar öğrencinin kariyer planlarına katkı sağlar. Ayrıca spor bilimleri fakülteleri öğrencileri, ulusal staj programları hakkında detaylı bilgilendirilip, fakülteler tarafında sisteme entegre olmaları sağlanırsa, bu öğrenciler yaz tatilini boş geçirmek yerine bizzat alandaki işletmelerle daha öğrencilik yıllarında tanışmış olur. Bu durum öğrenciye fakülteden mezun olunca, rahatlıkla iş bulma şansı da sunacaktır.

Sınıf düzeyine göre; kariyerle ilgili seçimin doğruluğu, eğitimin yeterliliği ve kariyere yönelik inanç alt boyutlarında 1, 2 ve 3. Sınıf öğrencilerinin ortalamaları, 4. sınıf öğrencilerinin ortalamalarından yüksek bulunmuştur. Bu duruma 2020 yılı ve sonrası girişli öğrencilerin (1., 2., ve 3. Sınıflar) müfredatlarında kariyer planlaması dersinin varlığı katkı sunmuş olabilir. Dördüncü sınıflar için Yüksek Öğrenim Kurumu tarafından yapılan son 7+1 düzenlemelerle birlikte antrenörlük ve spor yöneticiliği bölümlerinde eğitim alan öğrencilerin bir dönemini tamamen işletmelerde geçirmeleri kariyerleriyle ilgili sağlam bir adım sağlayacaktır. Bu hem

sektör hem de alanda istihdam edilecek bireylerin birbirlerini ve kendilerini tanımaları açısından önemlidir. Bu uygulama, öğrencinin kariyeri ile ilgili önemli bir fırsattır ve öğrencilerin kariyer farkındalıklarının artmasına ve gelişmesine yardımcı olacaktır. Yine üniversiteler bünyesinde bulunan kariyer ofisleri ve dış ilişkiler ofisleri aracılığıyla, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin uluslararası öğrenci değişim programlarından faydalanmaları için spor alanında kontenjan sayılarının artırılması bireylerin kariyer gelişmelerine önemli katkı sunacaktır. İleride spor sektöründe kariyer ile ilgili yapılacak olan araştırmalar, ülke genelinde değişim programlarına katılan veya staj programlarından faydalanan öğrencilere yönelik olabilir. Böylelikle çalışmalarda kıyaslama şansı doğabilir.

Spor endüstrisinde yer alan paydaşlarla fakültelerin iletişimlerinin iyi olması, zaman zaman toplantılar aracılığıyla sektördeki paydaş önerileriyle fakülte eğitim birimleri tarafında eğitim müfredatlarının yenilenmesi, öğrencilerin kariyerlerine katkı sunacak, eksik oldukları alanları eğitimleriyle kapatma şansı verecektir. Yenilenmiş eğitim programları kariyer basamaklarının başında olan öğrencilere, becerilerinin farkına varma fırsatı verecek ve bu alanlarda öğrencinin kendini yenilemesi, yeterliliklerini geliştirip daha uzman bireyler olarak mesleğe atılmalarının yolunu açacaktır. Ayrıca, topluma hizmet uygulamaları, kariyer planlama ve diğer uygulama derslerinde öğrencilerin meslekleri ile ilgili proje üretmeleri kariyer farkındalıklarının gelişmesine katkı sunacak, mesleklerinde deneyim sahibi olacaklardır.

Sonuç olarak, spor bilimleri fakültesi öğrencilerine eğitim öğretimini alırken kariyerlerini ve kendilerini tanımlarıyla ilgili bu fırsatlar verilir, eğitim programları buna göre düzenlenirse, gelecekte spor sektöründe istihdam edilen bireyler olarak, sektörün başarısına ve gelişimine katkı sunacaklardır. Kariyer farkındalığı ile başlayan bu adımlar ülke ekonomisini ve spor endüstrisini geliştirecektir. Sektörün; mesleğini tanıyarak gelen, kendi başarı ve eksiklerinin farkında olan; yönetici, antrenör, öğretmen ve sporculara ihtiyacı vardır.

Çıkar Çatışması

Makalenin yazarları arasında, çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkı Oranları

Çalışmanın Tasarlanması (Design of Study): ZY(%50), OG(%50)

Veri Toplanması (Data Acquisition): ZY(%50), OG(%50)

Veri Analizi (Data Analysis): ZY(%50), OG(%50)

Makalenin Yazımı (Writing Up): ZY(%50), OG(%50)

Makalenin Gönderimi ve Revizyonu (Submission and Revision): ZY(%50), OG(%50)

KAYNAKLAR

- Aytaç, S. (2005). *Çalışma yaşamında kariyer yönetimi planlaması gelişimi ve sorunları*, Ezgi Kitabevi, Bursa, Türkiye.
- Barutçugil, İ. (2004). *İnsan kaynakları yönetimi*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık. S., 25, Türkiye.
- Bayraktaroğlu, S. (2006). *İnsan kaynakları yönetimi*. Sakarya: Gazi Kitabevi, Türkiye.
- Becker, H. S. (1960). Notes on the concept of commitment, *American Journal of Sociology*, 66(1), 32-40.
- Bingöl, H., & Gündoğdu, C. (2020). Sporda kariyer planlamasının önemi. *Sporda Yeni Akademik Çalışmalar-6*, 119-127.
- Bozyiğit, E. & Gökbaraz, N. (2020). Career stress determinants of the students in faculty of sports sciences. *Journal of Computer and Education Research Year*, 8(15), 181-200.
- Büyükyılmaz, O., Ertaç, S. & Gökerik, M. (2016). Öğrencilerin kariyer planlama tutumlarının demografik faktörler açısından değerlendirilmesi: Karabük üniversitesi işletme fakültesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(7), 2065-2076.
- Coetzee, M. & Harry, N. (2015). Gender and hardness as predictors of career adaptability: An exploratory study among black call centre agents. *South African Journal of Psychology*, 45(1), 81-92.
- Çakto, P., & Görgüt, İ. (2019). Beden eğitimi ve spor eğitimi gören öğrencilerin kariyer planlama süreçlerinin incelenmesi. *Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Çalışmaları*, 1(1), 69-80.
- De Cenzo David, A. & Robbins Stephen, P. (1996). *Human resource management*, 15. Baskı Canada: John Wiley & Sons Inc. S., 266.
- Dinçer, F. İ., Akova, O. & Kaya, F. (2013). Meslek yüksekokulu turizm ve otel işletmeciliği programı öğrencilerinin kariyer planlaması üzerine bir araştırma: İstanbul Üniversitesi ve Gümüşhane Üniversitesi örneği. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırmalar Dergisi*, 1(2), 42-56.
- Donner, G. J. & Wheeler, M. M. (2001). Career planning and development for nurses: The time has come. *International Nursing Review*, 48(2), 79-85.
- Durna, U. (2006). Üniversite öğrencilerinin stres düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 20(1), 320-343.
- Duru, H., Bayraktar, M. & Gültekin, F. (2020). Öğretmen adaylarının kariyer kararlarının algılanan kariyer engelleri ve kariyer geleceği açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(2), 613-629.
- Ertekin, A. B. (2020). Spor eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ile kariyer farkındalıkları arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 14-27.
- Fleishman, A.I. (1978). A method for simulating non-normal distributions. *Psychometrika*, 43(4), 521- 532.
- Gül, H., Maksüdünov, A., Yamaltdinova, A. & Abdildaev, M. (2019). Öğrencilerin demografik özelliklerinin kariyer uyumluluğu ve iyimserliği ile ilişkisi: Kırgızistan örneği. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 21(36), 34-46.
- Güldü, Ö. & Kart, M.E. (2017). Kariyer planlama sürecinde kariyer engelleri ve kariyer geleceği algılarının rolü. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 72(2), 377-400.
- Güner, O. & Hacıferoğlu, S. (2021). Spor bilimlerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıklarının incelenmesi: Karadeniz bölgesi örneği. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 10(28), 111-130.
- Gürdoğan, A. & Atabey, S. (2015). Öğrencilerin meslek stajından memnuniyet düzeylerinin kariyer hedeflerine etkisi. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 91-113.
- Howe, A. & Ives, G. (2001). Does community-based experience alter career preference? New evidence from a prospective longitudinal cohort study of undergraduate medical students. *Medical Education*, (35), 391-397.
- Yılmaz, K. & Caz, Ç. (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer planlamaları ile iş bulma kaygıları arasındaki ilişki. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 39-52.
- Kılıç, Y., Coşkun, Z. & Karakaya, Y. E. (2020). Spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin kariyer geleceğine yönelik tutumları. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(23), 2064-2078.
- Kozak, M. & Dalkıranoğlu, T. (2013). Mezun öğrencilerin kariyer algılamaları: Anadolu üniversitesi örneği, *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 13(1), 41-53.
- Luo, H. (2011). *Generation of non-normal data: A study of Fleishman's power method*. Department of Statistics, Uppsala University.
- Mardia, K.V. (1970). Measures of multivariate skewness and kurtosis with applications. *Biometrika*, 57(3), 519-530.
- Mumcu, H. E., Karakullukçu, Ö. F. & Karakuş, M. (2019). Youth employment in the sports sector. *OPUS International Journal of Society Researches*, 11(18), 2649-2665.

- Özmen, H. İ., Çarıkçı, İ. H., & Dulupçu, M. A. (2023). Stratejik insan kaynağının geliştirilmesinde kariyer planlaması eğitimi: Süleyman Demirel Üniversitesi örneği. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 137-149.
- Pişkin, M. (2011). *Kariyer gelişim sürecini etkileyen faktörler*. (B. Yeşilyaprak Ed.) *Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı: Kuramdan uygulamaya*, (s.43-78.). Ankara: Pegem Akademi.
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2007). *Experimental designs using anova* (p. 724). Belmont, CA: Thomson/Brooks/Cole.
- Taşkın, A. & Eren, T. (2016). UEFA Şampiyonlar liginde forvet oyuncularının performanslarının çok ölçütlü karar verme yöntemleri ile değerlendirilmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 79-106.
- Taşlıyan, M., Arı, N. & Duzman, B. (2011). İnsan kaynakları yönetiminde kariyer planlama ve kariyer yönetimi; İİBF öğrencileri üzerinde bir alan araştırması. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 25-33.
- Tosun, Ü. & Güntaş, S. (2018). Üniversite öğrencilerinin kariyer beklentileri ve empati eğilimleri: KKTC örneği. *European Journal of Managerial Research Dergisi*, 2(2), 23-38.
- Uğur A. (2003). İnsan Kaynakları Yönetimi, Sakarya Kitabevi, Sakarya, s. 246-247.
- Yavuz-Eroğlu, S. & Eroğlu, E. (2020). Career planning scale of students studied in sports sciences (cps): Validity and reliability study. *International Journal of Progressive Education*, 16(3), 123-131.
- Yılmaz, A. (2019). Öğretmen adaylarının kariyer stresinin karma araştırma yaklaşımı ile incelenmesi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 93-105.
- Yule, G.U. & Kendall, M. G. (1949). *An introduction to the theory of statistics*, 13th ed. London: Griffin.

THE IMPORTANCE OF CAREER EDUCATION AND CAREER PLANNING AWARENESS FOR THE SPORTS INDUSTRY

ABSTRACT

The growth and development of businesses within the sports industry and their survival in a competitive environment; Profit rates are significantly affected by the outcome of economic outputs such as productivity levels. However, the fact that these outputs are positive for the sports business is closely related to the qualifications, knowledge levels and working performance of the employees of the business. Individuals who have made their career plans correctly and who have received training that contribute to their career development are expected to be more successful in their work. The success of the employee is directly reflected in the success of the business. In this study, it was aimed to investigate the awareness of the students studying at Sivas Cumhuriyet University Faculty of Sport Sciences about their careers, their clear goals in career choices, their beliefs about their abilities and professions, the adequacy of the education they received and the correctness of their professional choices. "Career Planning Scale of Students Studying in Sports Sciences" was used in the study. As a result of the study, the career planning awareness averages of the students studying in the faculties of sports sciences, which provide manpower to the sports industry, were found to be high, and differences were determined in terms of class and department variables. It is thought that the study will guide sports industry enterprises, which is a growing industry, in the selection of personnel, and will also shed light on the provision of courses and trainings that will create career awareness for sports science faculties.

Keywords: Education, Career Planning, Faculty, Student, Sports Industry.

KARİYER EĞİTİMİ VE KARİYER PLANLAMA FARKINDALIĞININ SPOR ENDÜSTRİSİ İÇİN ÖNEMİ

ÖZ

Spor endüstrisi içinde işletmelerin büyümesi, gelişmesi ve rekabet ortamı içinde ayakta kalabilmesi; kar oranları, verimlilik düzeyleri gibi ekonomik çıktıların sonucundan önemli oranda etkilenir. Fakat bu çıktıların spor işletmesi için olumlu olması işletme çalışanlarının yeterlilikleri, bilgi düzeyleri ve çalışma performanslarının iyi oluşuyla yakından ilgilidir. Eğitim aldıkları dönemde kariyer planlarını doğru yapmış ve kariyer gelişmelerine katkı sunan eğitimler almış bireylerin, yaptıkları işte daha başarılı olmaları beklenir. Çalışanın başarısı işletmenin başarısına doğrudan yansır. Bu araştırmada, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde eğitim gören öğrencilerin kariyerleri ile ilgili farkındalıkları, kariyer seçimlerinde net hedefleri, yetenekleri ve meslekleri ile ilgili inançları, almış oldukları eğitimin yeterliliği ve mesleki seçimlerinin doğruluğu ile ilgili düşüncelerinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmada “Spor Bilimlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Kariyer Planlama Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, spor endüstrisine insan gücü kaynağı sağlayan spor bilimleri fakültelerinde eğitim gören öğrencilerin kariyer planlama farkındalık ortalamaları yüksek bulunmuş, sınıf ve bölüm değişkeni açısından farklılıklar tespit edilmiştir. Çalışmanın büyüyen bir endüstri olan spor endüstrisi işletmelerine elaman seçiminde yol gösterici olacağı, ayrıca spor bilimleri fakültelerine kariyer farkındalığı yaratacak ders ve eğitimler verilmesi hususunda ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Kariyer planlama, Fakülte, Öğrenci, Spor Endüstrisi

INTRODUCTION

The employment of individuals who have made their career plans at the right time and with the right choices plays an important role in the more effective and efficient operation of businesses within the sports industry. The expertise, skills, and career plans of sports managers, coaches, athletic sneakers, managers, and anyone else employed in the sports industry can effectively increase the success, productivity, and profit rates of organizations. For this reason, sports companies want to work with individuals who have a good career record when hiring their employees. Regardless of the industry, all companies need people who can get things done right. People who are able to plan their professional futures while continuing their education are very valuable to both companies and society in all sectors.

If individuals can make correct and accurate career planning in times when they are under less pressure and stress and do not have heavy economic obligations, they can begin the future with more solid steps. Career-aware beginnings are important to the industry's businesses, the general economy and the country's success in sports. Awareness about career planning and management has become important for the whole country in recent years, career offices have been established within the Presidency of the Republic of Turkey, and it has been suggested to include a career planning course for the first year of all departments of universities as of 2020 (Özmen et al., 2023). In many universities in Turkey, career planning courses have been included in the curriculum, and it has been tried to open the way for students' awareness of their profession from the first year of their education.

Although it is difficult to predict one hundred percent who will be successful in business in the future, it would not be wrong to believe that people who consciously begin their business and professional lives and make their career plans during their university years are more likely to be successful in business than others. This is because with the career plans they made during their study time, people have the chance to identify their talents and shortcomings. With this awareness, the education that the student receives helps develop the positive aspects while eliminating the career deficiencies. In this way, when looking for a job or choosing a career, the individual has the opportunity to turn to the best job they can do instead of looking for any job. An individual who has some awareness about their career has the chance to take firm steps towards the future by making plans that will help them in their job. With good career planning, an awareness of one's profession develop (Uğur, 2003; Bingöl ve Gündoğdu, 2020). The person who is aware of how he can best contribute to the institution and company he works for, while maximising his productivity, also contributes to the general economy by increasing the productivity of the company.

Career planning, in general, is the anticipation of the direction of travel that will be taken for the profession and the workplace. All programmes, from the choice of profession to the qualifications that you will have in your job, are key to the success and plan of the career. For this reason, it is important to do career planning before entering the workforce. Even people who study in sports science faculties should make their career planning according to their interests, needs and goals in order to make an important contribution to the industry. In this sense, it is important for the sports industry that students who are educated in sports science faculties where individuals who will work in the sports industry have made a good and correct career planning, set their career goals during their studies, and develop their awareness of their profession during their education. This study was conducted to investigate the awareness of sports managers, coaches, and sports teachers who will work in the sports industry in the future about their career plans. The aim of the study was to determine the awareness of students of the Faculty of Sports

Sciences of Sivas Cumhuriyet University about their career plans and their prospects for their professions. It is expected that the study will be a guide for all workers who will work in the sports industry and also for the faculties of sports sciences.

Career Planning in the Sports Industry

Choosing a profession is one of the most important issues in a person's life. Orientation in the direction of a professional field begins in the school years of a person. Setting direction beginning in secondary school and specializing in a particular field in high school is important both for an individual's career development and for the development and changes that will occur in many areas of life. This direction is a guide for what kind of life the person will build and with whom he will spend his life in the following period of his life. For this reason, in fast-growing societies, career decisions and career choices are very important for the future (Duru et al., 2020).

It is possible to evaluate all the experiences that individuals have had during their lives in relation to their work and occupation in the context of career (De Cenzo & Robins, 1996). At the same time, career can also be defined as the individual's continuous, gradual advancement in an occupation throughout his or her working life and the acquisition of skills and experience during this advancement (Bayraktaroğlu, 2006: 137). Most of these conceptual definitions in the literature refer to the advancement and all the experiences acquired professionally during and after working life (Aytaç, 2005). The first and most important step of career planning for individuals is setting career goals and deciding on a career. This step is very important because the career choice made will be effective in the individual's life for a very long time and he will continue his life in accordance with his career choice (Becker, 1960). Career development is not a static, continuous and recurrent process. In order to achieve the desired career, individuals should analyze their environment and work area well, evaluate their strengths and weaknesses, set realistic goals in this direction, express their vision, and develop their career plans (Donner & Wheeler, 2001).

Since career choices affect one's entire life, well thought out career plans are very important for individuals. Career planning starts with setting career-related goals and extends over a long period of time such as analyzing career-related processes and setting conditions related to working life (Dinçer et al., 2013). In career choice, individuals determine a field that meets their needs and desires and make their career choices and plans by combining their talents with that field in an ideal way. The result of these choices and plans is that the individual works in his job with high efficiency and is satisfied with his work. Because of this satisfaction, the individual feels valuable and his work performance increases with the idea that he

adds value to the organization and the workplace (Barutçugil, 2004). There are two main approaches to career planning. These are the organizational approach and the individual approach. The individual approach involves determining the methods that are appropriate for one's character structure. In determining these methods, the individual can be influenced by many factors. The organizational approach, on the other hand, is about combining personal inclinations and personal goals with the organization's goals in career planning (Kozak & Dalkıranoglu, 2013).

As a sector that encompasses many areas such as media, education, tourism and textiles, the sports sector attracts attention in economic terms. The sector has become a key sector of the economy, both in terms of its size and the creation of new employment opportunities. The economic and commercial developments in sports have brought about significant changes in Europe, and the sports sector has been promoted for several years as it creates new employment opportunities in the fight against unemployment (Mumcu et al., 2019). With the growth of the sports industry and its development into a major economic sector in many countries, the occupational fields within this industry have diversified. New occupations have emerged with the development of new sports sectors. Companies have not been indifferent to the size of the sector, and many companies producing goods and services even in small towns have taken their place in the sports industry. With this increase in the number of companies, new areas of employment have opened up within the industry, playing an important role in the career choice and planning of individuals during their education.

Within the economy, the sports industry is a large industry that includes amateur and professional teams, large sports organizations, leagues and activities, managed sports organizations, and turned sports clubs into businesses (Taşkın & Eren, 2016). This large industry, with its employment areas and career alternatives, has become an increasingly attractive field for sport science students. Within the sport sector, many different employment areas such as coaching, sport management, physical education and sport teaching, sport law, and sport journalism continue to be attractive to students. With the proliferation of healthy living and fitness fields and sports businesses within the sports industry, this industry has become a major employment field for physicians, dietitians, nurses, massage therapists, physical therapists, and other health professionals. It has also created jobs for mass media, sports journalism and reporting, and sports television within the industry. In addition, there is a large division within the industry that deals with textiles, sports products and marketing. This department alone is capable of filling a large employment gap worldwide. At the college level, the faculties of sports science and the schools of physical education and sports are the two educational institutions that provide specialized training in these fields. The fact that college students who study in these departments know and recognize these professional fields that exist in the industry and plan their careers with this awareness will contribute greatly to

their own development as well as to the sports industry and thus to the country's economy. For all these reasons, in this study, it was aimed to investigate the awareness of the students studying at Sivas Cumhuriyet University Faculty of Sport Sciences about their careers, their clear goals in career choices, their abilities and beliefs about their profession, the adequacy of the education they received, and their thoughts on the correctness of their career choices.

METHOD

Research Model

In this study, a questionnaire survey was conducted to determine the awareness of the students of the Faculty of Sports Sciences of Sivas Cumhuriyet University regarding career planning and their views about their professions.

Research Group

Students of the Faculty of Sports Sciences of Sivas Cumhuriyet University were selected as the population for the study. The data of the study were collected between February 2023 and March 2023 using random sampling. While calculating the population size, a confidence interval of 95% and a margin of error of 0.050 were taken into account. Thus, the number of people representing a universe of 384 people was calculated to be 193 (<https://sporbilimleri.cumhuriyet.edu.tr/4045-okuyan-ogrenci-dagilimi>). In addition, since there are 23 items in the scale used, 5 times the number of items was found to be sufficient for the sample ($23 \times 5 = 115$ people). In this study, 195 people were randomly selected from the population and the rate of representing the population was obtained.

Data Collection Instruments

In this study, the "Career Planning Scale of Students Studying in Sports Sciences (CPPS)" developed by Yavuz-Eroğlu and Eroğlu (2020) was used to determine the career planning processes of sports science students. This measurement instrument consists of 23 items and is divided into 5 sub-dimensions. The sub-dimensions are career awareness (1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 15), career consciousness (12, 13, 14, 17), career belief (20, 21, 22, 23), choice accuracy (2, 3, 6), and educational adequacy (16, 18, 19). Likert coding of the scale was done as in the original as "1= disagree at all, 2= disagree, 3= undecided, 4= agree, 5= strongly agree." Awareness of career planning was calculated by considering the Likert score. Accordingly, a score between 1-2.5 was considered low career awareness, a score between 2.51-3.5 was considered medium career awareness, and a score between 3.51-5 was considered high career awareness.

Data Analysis

In the study, descriptive statistics such as percent (%), frequency, and mean values of the variables were calculated using the program IBM SPSS 25. In addition, skewness and kurtosis tests were performed for the sub-dimensions to determine if the data were normally distributed. The results of these tests showed that the values ranged from -1.5 to +1.5. Therefore, it was assumed that the data were normally distributed (Tabachnick & Fidell, 2007) and parametric analysis methods were used (Yule & Kendall, 1949: 204; Mardia, 1970: 528; Fleishman, 1978: 521-532; Luo, 2011). These analysis methods are the t-test for independent groups and the one-way analysis of variance (ANOVA).

Validity, Reliability

The reliability and validity of the scale “Career Planning Scale (CPS) of Students Studying in Sports Sciences” used in the study were analyzed. As a result of the analysis, a Cronbach’s alpha coefficient of 0.937 was obtained, indicating high reliability (Table 2).

Ethics Committee Approval Information

This study followed all the rules established in the “Ethics Policy for Scientific Research and Publications in Universities”.

Name of Ethics Review Board: Sivas Cumhuriyet University Educational Sciences Research Proposal Ethics Review Board

Date of ethical review decision: 04/30/2023

Issue number of the certificate of ethical evaluation: 290366

RESULTS

This section presents demographic and personal information about participants, as well as results based on participants’ responses to the Career Planning Scale.

Table 1. Demographic and Personal Characteristics of the Students Participating in the Study

	Variables	N	f
Gender	Female	86	44,1
	Male	109	55,9
Age	18-20 age	106	54,4
	21-23 age	81	41,5
	24 age and above	8	4,1
Department	Physical Education and Sports Teaching	44	22,6
	Coaching Education	70	35,9
	Sport Management	81	41,5
Revenue	1000 TL and below	118	60,5
	1001-2000 TL	42	21,5
	2001-3000 TL	16	8,2
Class	3001 TL and above	19	9,7
	1. class	96	49,2
	2. class	40	20,5
	3. class	28	14,4
	4. class	31	15,9
Total= 195			

Table 1 shows that 55.9% of the students participating in the study were male and 44.1% were female. Again, 54.4% of the students participating in the study are between 18 and 20 years old. On the other hand, 41.5% of them study in the Department of Sport Management, 35.9% in the Department of Coach Education, and 22.6% in the Department of Physical Education and Physical Education. On the other hand, it was found that 60.5% of the students have an income of 1000 TL or less. Finally, it was found that 49.2% of students continued their education in the first grade.

Table 2. Cronbach's Alpha Coefficient, Kurtosis, and Skewness Values of the "Career Planning Scale (CPS) of Sports Science Students"

Sub-Dimensions	Number of Items	\bar{X}	S.s.	Cronbach Alpha Coefficient (α)	Kurtosis	Skewness
Career awareness	9	4,24	0,55	0,872	-0,067	-0,543
Career consciousness	4	4,15	0,70	0,879	1,712	-0,940
Career belief	4	4,28	0,64	0,812	0,267	-0,787
Choice accuracy	3	3,93	0,74	0,815	0,350	-0,489
Educational adequacy	3	3,66	0,87	0,746	-0,172	-0,358

KPÖ Cronbach Alpha (α)= 0,937 CPS Mean.: 4,05

Considering the results of the career awareness scale of the sports science students, the Cronbach's alpha coefficients of the sub-dimensions of the scale were determined as follows: Career Awareness 0.872, Career Consciousness 0.879, Belief in Career 0.812, Accuracy of Choice 0.815, Adequacy of Education 0.746, and the total scale 0.937. Based on these results, it is clear that the reliability coefficient of the data is high. It can also be seen that the skewness and kurtosis values obtained from the scale are within the range of ± 1.5 .

Table 3. Comparison of Students Participating in the Study by Gender Variables

Sub-Dimensions of Scale	Variable	Variable Type	N	\bar{X}	S.s.	t	p
Career Awareness		Female	86	4,20	0,49	-0,870	0,385
		Male	109	4,27	0,60		
Career Consciousness		Female	86	4,06	0,75	-1,557	0,121
		Male	109	4,22	0,65		
Career Belief	Gender	Female	86	4,29	0,63	0,254	0,800
		Male	109	4,27	0,64		
Choice Accuracy		Female	86	3,98	0,72	0,756	0,451
		Male	109	3,89	0,76		
Educational Adequacy		Female	86	3,63	0,82	0,165	0,606
		Male	109	3,69	0,91		

According to Table 3, no significant difference was found between female and male students in the sub-dimensions of career awareness ($t=-0.870$; $p=0.385$), career consciousness ($t=-1.557$; $p=0.121$), belief in career ($t=0.254$; $p=0.800$), correctness of choice ($t=0.756$; $p=0.451$), and adequacy of education ($t=0.165$; $p=0.606$).

Table 4. Comparison of Students Who Participated in the Study by Department Variable

Sub-Dimensions of Scale	Variable	Variable Type	N	\bar{X}	S.s.	F	p
Career Awareness		Physical Education and Sports Teaching	44	4,27	0,58	0,897	0,409
		Coaching Education	70	4,29	0,58		
		Sport Management	81	4,17	0,52		
Career Consciousness		^a Physical Education and Sports Teaching	44	4,33	0,63	5,191	0,006* c<a,b
		^b Coaching Education	70	4,26	0,72		
		^c Sport Management	81	3,97	0,68		
Career Belief	Department	Physical Education and Sports Teaching	44	4,35	0,55	1,964	0,143
		Coaching Education	70	4,36	0,67		
		Sport Management	81	4,17	0,65		
Choice Accuracy		^a Physical Education and Sports Teaching	44	4,06	0,65	4,874	0,009* c<a,b
		^b Coaching Education	70	4,07	0,77		
		^c Sport Management	81	3,74	0,73		
Educational Adequacy		Physical Education and Sports Teaching	44	3,82	0,76	2,609	0,076
		Coaching Education	70	3,76	0,92		
		Sport Management	81	3,50	0,86		

As can be seen in Table 4, no significant difference was found between students in the sub-dimensions Career Awareness ($F=0.897$; $p=0.409$), Belief in Career ($F=1.964$; $p=0.143$) and Sufficiency of Education ($t=2.609$; $p=0.076$), while a significant difference was found in the sub-dimensions Career Awareness ($F=5.191$; $p=0.006$) and Accuracy of Choice ($t=4.874$; $p=0.009$). In the sub-dimensions of Professional Awareness and Accuracy of Choice, it was found that the mean scores of Sport Management students were lower than those of Physical Education and Physical Education students and Coaching Education students.

Table 5. Comparison of students Participating in the Study According to the Variable Monthly Income Status

Sub-Dimensions of Scale	Variable	Variable Type	N	\bar{X}	S.s.	F	p
Career Awareness		1000 TL and below	118	4,19	0,54	1,798	0,149
		1001-2000 TL	42	4,28	0,54		
		2001-3000 TL	16	4,18	0,63		
		3001 TL and above	19	4,49	0,54		
Career Consciousness		1000 TL and below	118	4,13	0,63	1,057	0,369
		1001-2000 TL	42	4,08	0,84		
		2001-3000 TL	16	4,17	0,80		
		3001 TL and above	19	4,42	0,66		
Career Belief	Revenue	1000 TL and below	118	4,26	0,62	0,826	0,481
		1001-2000 TL	42	4,20	0,68		
		2001-3000 TL	16	4,45	0,62		
		3001 TL and above	19	4,40	0,67		
Choice Accuracy		1000 TL and below	118	3,93	0,70	0,977	0,405
		1001-2000 TL	42	3,86	0,83		
		2001-3000 TL	16	3,83	0,76		
		3001 TL and above	19	4,19	0,80		
Educational Adequacy		1000 TL and below	118	3,63	0,87	1,776	0,153
		1001-2000 TL	42	3,52	0,95		
		2001-3000 TL	16	3,95	0,64		
		3001 TL and above	19	3,96	0,82		

Examining Table 5, no significant difference was found between the income status groups of students in the sub-dimensions of career awareness ($F=1.798$; $p=0.149$), career consciousness ($F=1.057$; $p=0.369$), belief in career ($F=0.826$; $p=0.481$), accuracy of choice ($t=0.977$; $p=0.405$), and adequacy of education ($t=1.776$; $p=0.153$).

Table 6. Comparison of the Students Participating in the Study According to the Class Variable

Sub-Dimensions of Scale	Variable	Variable Type	N	\bar{X}	S.s.	F	p
Career Awareness		1. class	96	4,29	0,54	1,760	0,156
		2. class	40	4,20	0,51		
		3. class	28	4,32	0,50		
		4. class	31	4,05	0,66		
Career Consciousness		^a 1. class	96	4,22	0,58	3,627	0,014* d<a,c
		^b 2. class	40	4,13	0,66		
		^c 3. class	28	4,33	0,57		
		^d 4. class	31	3,80	0,04		
Career Belief	Class	^a 1. class	96	4,42	0,57	5,581	0,001* a>d
		^b 2. class	40	4,26	0,60		
		^c 3. class	28	4,25	0,60		
		^d 4. class	31	3,90	0,76		
Choice Accuracy		^a 1. class	96	4,03	0,69	4,874	0,003* d<a,c
		^b 2. class	40	3,84	0,62		
		^c 3. class	28	4,16	0,71		
		^d 4. class	31	3,53	0,91		
Educational Adequacy		^a 1. class	96	3,77	0,75	3,848	0,011* d<a,c
		^b 2. class	40	3,60	0,84		
		^c 3. class	28	3,86	0,82		
		^d 4. class	31	3,22	0,15		

As can be seen in Table 6, there was no significant difference in occupational awareness ($F=1.760$; $p=0.156$) in relation to the class variable, while in relation to occupational awareness ($F=3.627$; $p=0.014$), career belief ($F=5.581$; $p=0.001$), correctness of choice ($t=4.874$; $p=0.003$), and appropriateness of education ($t=3.848$; $p=0.011$), there were significant differences between students with respect to the class variable. In the sub-dimensions of career awareness, accuracy of choice, and adequacy of education, the mean scores of the 4th grade students were lower than those of the 1st and 3rd grade students. In the sub-dimension of career orientation, the mean score of the 1st grade students was higher than that of the 4th grade students.

DISCUSSION

When examining the data on the demographic distribution of the students who participated in this study, it is found that 55.9% of the students are male and 54.4% of these students are in the age range between 18 and 20 years. It was also found that 41.5% of the participants are studying in the department of sports management, 60.5% of them have a monthly income of 1000 TL or less, and 49.2% of them have a 1st grade education level (Table 1). In addition to this information, it can be seen that the average is high in all sub-dimensions of the career planning scale (CPS) (Table 2). It was found that the proportional mean scores for the correctness of the career choice they made and the impact and competence of the education they received for their career were lower than the others.

In the study, the generally high results in terms of mean scores indicate that the occupational awareness of the students included in the study is high and that the individuals who will work in the sports industry have positive feelings toward their occupations. Kılıç et al. (2020) found that the mean scores of the sub-dimensions of the scale used in the study were high above 3.12. In addition, their study found that the mean value of male students' views about their future careers was higher than that of female students. Similarly, Büyükyılmaz et al. (2016) in their study on students' perceptions of career planning found that perceptions of career adjustment had the highest mean value. In this study, no statistically significant difference was found between male and female students. When looking at these mean scores, it was clear that male students had relatively higher mean scores for the sub-dimensions of the scale than female students (Büyükyılmaz et al., 2016). In this study, no statistically significant difference was found between male and female students. However, when the mean scores were analyzed, it was found that the mean scores of male students were higher than female students in the sub-dimensions of career awareness, career consciousness, and adequacy of education, while the mean scores of female students were relatively higher in the sub-dimensions of belief in career and accuracy of choice (Table 3). This may be due to the thought that the education received by male students is sufficient for their future

professions. It makes us think that female students choose the professions that take place in their dreams.

When examining the studies found in the literature, one finds that there are studies with similarities and differences in general. In some studies, it was found that the mean scores of male students were higher, while in some studies, the mean scores of career planning of female students were higher. In the study conducted by Ertekin (2020), a significant difference was found in the Career Awareness and Career Confidence sub-dimensions of the Career Awareness Scale in relation to the gender variable. It found that the mean scores of male students were higher than those of female students. On the other hand, in the study conducted by Yılmaz and Caz (2022), a significant difference was found in the educational competence sub-dimension of CPS in relation to the gender variable. From this difference, they concluded that the mean scores of female students were higher than those of male students. On the other hand, Güldü and Kart (2017) found that females had higher levels than males in setting goals and creating plans. However, other studies show that female students have more positive career expectations than male students (Tosun & Güntaş, 2018; Pişkin, 2011; Taşlıyan et al., 2011; Gül et al., 2019; Gürdoğan & Atabey, 2016; Coetzee & Harry, 2015). In addition, women have been found to be more influenced by the decisions they make about their careers and wait four years longer than men to make decisions (Howe & Ives, 2001).

While no significant difference was found in the sub-dimensions of career awareness ($F=0.897$; $p=0.409$), belief in career ($F=1.964$; $p=0.143$) and sufficiency of education ($t=2.609$; $p=0.076$), a significant difference was found in the sub-dimensions of career awareness ($F=5.191$; $p=0.006$) and accuracy of choice ($t=4.874$; $p=0.009$). In the sub-dimensions of professional awareness and accuracy of choice, the mean scores of sport management students were lower than those of physical education and sport teaching students and coach education students (Table 4). Güner and Hacıcaferoğlu (2022) found similar results in their study on career. On the other hand, Bozyiğit and Goekbaraz (2020) found a statistically significant difference between the scores of the sub-dimension “career uncertainty and lack of information” of students in the Faculty of Sport Sciences and their choice of department. According to this study, sport management students experience more career stress in the “career uncertainty and lack of information” dimension than students in other departments. Durna (2006) found that the level of stress may vary depending on the type of school. In addition, Yılmaz (2019) found that prospective preschool teachers scored higher than prospective physical education teachers in the sub-dimensions of “career uncertainty” and “pressure to find a job.” On the other hand, Yılmaz and Caz (2022) found a significant difference in the sub-dimension of career awareness between students studying in the department of sport management and students studying in the department of physical education and physical education. The difference they found was related to students in the

Department of Sport Management. Ertekin (2020) found a significant difference in the sub-dimension of professional awareness of CPQ in relation to the department variable. Accordingly, he concluded that the mean scores of students studying in the Department of Coach Education were higher than those of students studying in both the Department of Sport Management and the Department of Recreation. This finding supports the present study. According to the research conducted by Çakto and Görgüt (2019), most of the students in the sports science departments indicated that they specifically approach institutions that offer physical education because they have goals such as an academic career, improving their personality, becoming a coach, or becoming an athlete. However, it is noted that students who turn to this field aimlessly choose to pursue education in this field either by chance or because of guidance from their families, coaches, and environment. These situations can have a negative impact on career awareness.

Regarding the income status variable, no significant difference was found between the income status groups of students in the sub-dimensions of career awareness ($F=1.798$; $p=0.149$), career consciousness ($F=1.057$; $p=0.369$), belief in career ($F=0.826$; $p=0.481$), accuracy of choice ($t=0.977$; $p=0.405$), and adequacy of education ($t=1.776$; $p=0.153$) (Table 5). Reviewing the literature, similar studies were found. Kılıç et al. (2020) also found no significant difference in income status in their study. Similarly, Büyükyılmaz et al. (2016) concluded that students' income status did not have a significant effect on career planning. Therefore, we can say that the results of the study are consistent with the literature. In fact, we believe that income status is an important variable for career planning. This is because students place importance on the income level of the occupation they will choose when planning their career. Given this information, the reason that no significant difference was found with respect to the income status variable may be that the mean scores on all sub-dimensions of the scale are both high and very close.

While there was no significant difference in the class variable career awareness ($F=1.760$; $p=.156$), there were significant differences in the sub-dimensions career awareness ($F=3.627$; $p=.014$), belief in career ($F=5.581$; $p=.001$), correctness of choice ($t=4.874$; $p=.003$), and adequacy of training ($t=3.848$; $p=.011$). In the sub-dimensions of career awareness, correctness of choice, and adequacy of education, the mean scores of 4th grade students were lower than those of 1st and 3rd grade students, and in the sub-dimension of belief in career, the mean scores of 1st grade students were higher than those of 4th grade students (Table 6). In their study, Güner and Hacıcaferoğlu (2022) found no significant difference in the sub-dimensions of the career awareness scale in their study, while the lowest mean score in all dimensions was 3.56 in all grades. This may be due to the difference in the curriculum of the courses between universities. In addition, the difference may have been influenced by the education and courses that the students took regarding their careers.

CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

The study found that, on average, students' career awareness is high. It is important for the sports industry to have high career awareness among students in sports science departments that provide manpower for the sports industry. Students with this awareness will be aware of their deficiencies during their education and may show a reflex to renew themselves in this direction. With these reflexes, they will be in contact with associations, clubs and private sports companies during their studies and contribute to the growth and development of the sector in which they will work in their future profession. For this reason, career offices at universities and career planning courses at faculties should be planned to remind sports science students of the intricacies and requirements of their profession.

In the study, the average of professional awareness and belief in the correctness of their decisions is lower for sport management students than for students in the other two disciplines. For this reason, pairing students with athletes, coaches, athletic sneakers, and sports administrators who are famous in their careers can open the door for students to shape their own life paths by benefiting from the knowledge, skills, and experiences of these individuals. Creating awareness of careers in their fields by organizing career information days for faculty students, especially sport management students, can reduce students' anxiety about the future and give them the opportunity to learn about careers they are not familiar with. These practices contribute to students' career plans. In addition, if athletic training students are provided with detailed information about national internship programs and are integrated into the system by faculty, these students will be able to learn about industry companies while they are still in college, rather than spending their summer vacations idle. This will also allow students to easily find a job after graduating from the faculty.

Depending on grade level, 1st, 2nd, and 3rd grade students' mean scores were higher than 4th grade students' mean scores on the subdimensions of correctness of career-related decisions, adequacy of education, and belief in career. The presence of a career planning course in the curriculum of students enrolled in 2020 and later (1st, 2nd, and 3rd grades) may have contributed to this situation. With the recent 7+1 arrangement the college made for fourth graders, students in the coaching and sports management departments will spend a semester entirely in companies to take a solid step in their careers. This is important for both the industry and the individuals who will be working in the field to learn about each other and themselves. This practice is an important opportunity for students' careers and will help them increase and improve their career awareness. Also, increasing the number of quotas in the field of sport for students in the School of Sport Sciences who benefit from international student exchange programs through the career offices and the offices of foreign relations within the universities will make an important

contribution to the career development of individuals. Future research on careers in the sport sector can be focused on students who participate in exchange programs or benefit from internship programs across the country. In this way, there is an opportunity to compare studies.

A good communication between the faculties and the stakeholders of the sports industry, the renewal of the curricula by the educational departments of the faculties with the proposals of the stakeholders of the sector through regular meetings will contribute to the careers of the students and give them the opportunity to close the areas where they lack education. The renewed educational programs will give students who are at the beginning of their careers the opportunity to identify their skills and pave the way for students to renew themselves in these areas, improve their skills and enter the profession as more knowledgeable individuals. In addition, through community service internships, career planning, and other application courses, students will complete projects related to their professions, which will help develop their career awareness, and they will gain experience in their professions.

As a result, if the students of the Faculty of Sports Sciences are given these opportunities to become familiar with their careers and themselves during their education, and if their educational programs are organized accordingly, they will contribute to the success and development of the sector in the future as employees in the sports sector. These steps, starting with professional awareness, will develop the country's economy and the sports industry. The sector needs managers, coaches, teachers and athletes who know their profession and are aware of their own successes and shortcomings.

Conflict of Interest

There are no personal or financial conflicts of interest between the authors of the article within the study.

Author Contribution

Design of Study: ZY(%50), OG(%50)

Data Acquisition: ZY(%50), OG(%50)

Data Analysis: ZY(%50), OG(%50)

Writing Up: ZY(%50), OG(%50)

Submission and Revision: ZY(%50), OG(%50)

REFERENCES

- Aytaç, S. (2005). *Çalışma yaşamında kariyer yönetimi planlaması gelişimi ve sorunları*, Ezgi Kitabevi, Bursa, Türkiye.
- Barutçugil, İ. (2004). *İnsan kaynakları yönetimi*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık. S., 25, Türkiye.
- Bayraktaroğlu, S. (2006). *İnsan kaynakları yönetimi*. Sakarya: Gazi Kitabevi, Türkiye.
- Becker, H. S. (1960). Notes on the concept of commitment, *American Journal of Sociology*, 66(1), 32-40.
- Bozyiğit, E. & Gökbaraz, N. (2020). Career stress determinants of the students in faculty of sports sciences. *Journal of Computer and Education Research Year*, 8(15), 181-200.
- Büyükyılmaz, O., Ertaç, S. & Gökerik, M. (2016). Öğrencilerin kariyer planlama tutumlarının demografik faktörler açısından değerlendirilmesi: Karabük Üniversitesi işletme fakültesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(7), 2065-2076.
- Bingöl, H., & Gündoğdu, C. (2020). Sporda kariyer planlamasının önemi. *Sporda Yeni Akademik Çalışmalar-6*, 119-127.
- Coetzee, M. & Harry, N. (2015). Gender and hardiness as predictors of career adaptability: An exploratory study among black call centre agents. *South African Journal of Psychology*, 45(1), 81-92.
- Çakto, P., & Görğüt, İ. (2019). Beden eğitimi ve spor eğitimi gören öğrencilerin kariyer planlama süreçlerinin incelenmesi. *Uluslararası Spor Bilimleri Öğrenci Çalışmaları*, 1(1), 69-80.
- De Cenzo David, A. & Robbins Stephen, P. (1996). *Human resource management*, 15. Baskı Canada: John Wiley & Sons Inc. S., 266.
- Dinçer, F. İ., Akova, O. & Kaya, F. (2013). Meslek yüksekokulu turizm ve otel işletmeciliği programı öğrencilerinin kariyer planlaması üzerine bir araştırma: İstanbul Üniversitesi ve Gümüşhane Üniversitesi örneği. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırmalar Dergisi*, 1(2), 42-56.
- Donner, G. J. & Wheeler, M. M. (2001). Career planning and development for nurses: The time has come. *International Nursing Review*, 48(2), 79-85.
- Durna, U. (2006). Üniversite öğrencilerinin stres düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 20(1), 320-343.
- Duru, H., Bayraktar, M. & Gültekin, F. (2020). Öğretmen adaylarının kariyer kararlarının algılanan kariyer engelleri ve kariyer geleceği açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(2), 613-629.
- Ertekin, A. B. (2020). Spor eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik düzeyleri ile kariyer farkındalıkları arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 14-27.
- Fleishman, A.I. (1978). A method for simulating non-normal distributions. *Psychometrika*, 43(4), 521- 532.
- Gül, H., Maksüdünov, A., Yamaltdinova, A. & Abdildaev, M. (2019). Öğrencilerin demografik özelliklerinin kariyer uyumluluğu ve iyimserliği ile ilişkisi: Kırgızistan örneği. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 21(36), 34-46.
- Güldü, Ö. & Kart, M.E. (2017). Kariyer planlama sürecinde kariyer engelleri ve kariyer geleceği algılarının rolü. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 72(2), 377-400.
- Güner, O. & Hacıcaferoğlu, S. (2021). Spor bilimlerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıklarının incelenmesi: Karadeniz bölgesi örneği. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 10(28), 111-130.
- Gürdoğan, A. & Atabey, S. (2015). Öğrencilerin meslek stajından memnuniyet düzeylerinin kariyer hedeflerine etkisi. *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 91-113.
- Howe, A. & Ives, G. (2001). Does community-based experience alter career preference? New evidence from a prospective longitudinal cohort study of undergraduate medical students. *Medical Education*, (35), 391-397.
- Yılmaz, K. & Caz, Ç. (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer planlamaları ile iş bulma kaygıları arasındaki ilişki. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 39-52.
- Kılıç, Y., Coşkun, Z. & Karakaya, Y. E. (2020). Spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin kariyer geleceğine yönelik tutumları. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(23), 2064-2078.
- Kozak, M. & Dalkıranoğlu, T. (2013). Mezun öğrencilerin kariyer algılamaları: Anadolu üniversitesi örneği, *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 13(1), 41-53.
- Luo, H. (2011). *Generation of non-normal data: A study of Fleishman's power method*. Department of Statistics, Uppsala University.
- Mardia, K.V. (1970). Measures of multivariate skewness and kurtosis with applications. *Biometrika*, 57(3), 519-530.
- Mumcu, H. E., Karakullukçu, Ö. F. & Karakuş, M. (2019). Youth employment in the sports sector. *OPUS International Journal of Society Researches*, 11(18), 2649-2665.
- Özmen, H. İ., Çarıkcı, İ. H., & Dulupçu, M. A. (2023). Stratejik insan kaynağının geliştirilmesinde kariyer planlaması eğitimi: Süleyman Demirel Üniversitesi örneği. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 137-149.
- Pişkin, M. (2011). *Kariyer gelişim sürecini etkileyen faktörler*. (B. Yeşilyaprak Ed.) *Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı: Kuramdan uygulamaya*, (s.43-78.). Ankara: Pegem Akademi.
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2007). *Experimental designs using anova* (p. 724). Belmont, CA: Thomson/Brooks/Cole.

- Taşkın, A. & Eren, T. (2016). UEFA Şampiyonlar liginde forvet oyuncularının performanslarının çok ölçütü karar verme yöntemleri ile değerlendirilmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 79-106.
- Taşlıyan, M., Arı, N. & Duzman, B. (2011). İnsan kaynakları yönetiminde kariyer planlama ve kariyer yönetimi; İİBF öğrencileri üzerinde bir alan araştırması. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 25-33.
- Tosun, Ü. & Güntaş, S. (2018). Üniversite öğrencilerinin kariyer beklentileri ve empati eğilimleri: KKTC örneği. *European Journal of Managerial Research Dergisi*, 2(2), 23-38.
- Uğur A. (2003). İnsan Kaynakları Yönetimi, Sakarya Kitabevi, Sakarya, s. 246-247.
- Yavuz-Eroğlu, S. & Eroğlu, E. (2020). Career planning scale of students studied in sports sciences (cps): Validity and reliability study. *International Journal of Progressive Education*, 16(3), 123-131.
- Yılmaz, A. (2019). Öğretmen adaylarının kariyer stresinin karma araştırma yaklaşımı ile incelenmesi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 93-105.
- Yule, G.U. & Kendall, M. G. (1949). *An introduction to the theory of statistics*, 13th ed. London: Griffin.